

ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ – СМОЛЯН
ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ – ДЪРЖАВНО
ГОРСКО СТОПАНСТВО ПАНАГЮРИЩЕ
гр. Панагюрище ул. Райна Княгиня № 26 тел/факс 0357 63217
e-mail: dgspanagyuriste@ucdp-smolian.com
ЕИК BG 201619580 0068

Марката за отговорно
горско стопанство

ОЦЕНКА

НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА

НА ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ

Актуализирана - април 2023 година

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА.....	3
1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
1.1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	4
1.2. ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ.....	5
2. РЕЗУЛТАТИ.....	6
2.1. ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РАЙОНА.....	6
2.2. МЯСТОТО НА ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ.....	6
2.3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	7
2.4. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ.....	10
2.5. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	13
2.5.1. ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ.....	13
2.5.2. ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДКРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВЛАДЕЛЦИ.....	13
2.5.3. ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЪРВА ЗА ОГРЕВ ЗА НУЖДТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ.....	14
2.5.4. ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ.....	14
2.5.5. ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ.....	15
2.5.6. ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА.....	15
2.5.7. ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ.....	16
2.5.8. ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ.....	17
2.5.9. РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ.....	17
2.5.10. ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ.....	17
2.5.11. ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ.....	19
2.5.12. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК.....	20
2.5.13. ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ФИРМИТЕ.....	21
2.6. ПРИНОС НА ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ.....	22
2.7. КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.....	23
2.8. МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЕФЕКТИ.....	23
3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОЦЕНКАТА.....	27
3.1. АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ.....	27
3.2. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	27

РЕЧНИК

Заинтересована страна – Всеки човек или група хора, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес към дейността на сертифицираното ТП ДГС Панагюрище.

Засегната страна - Всеки човек или група лица, които са повлияни или потенциално биха се повлияли от дейността на ТП ДГС Панагюрище (местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации).

Дълбочинно интервю – метод за събиране на информация, при който даден проблем се обсъжда обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценка. Провежда се с един човек, така наречен респондент.

Групова дискусия - метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търсят се мнения, отношения, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.

Анализна вторична информация – метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

Сертификация – Процес на потвърждаване, че определена гора се управлява в съответствие с принципите и критериите на Националния стандарт за отговорно управление горите в България.

Сертифицирано горско стопанство – Юридическо лице, управляващо горски територии и отговорно за прилагането на принципите и критериите, заложи в стандарта на Националния стандарт за отговорно управление горите в България.

Планиращи документи – Съвкупността от документи, доклади, протоколи, декларации, картен материал и др., които описват, обосновават и уреждат изпълнението на дейностите.

Горска екосистема - Динамичен комплекс на групи от растителни, животински, гъбни и микроорганизмови съобщества и тяхната нежива околна среда, които си взаимодействат като функционална единица.

Екосистемни услуги – Ползите, които хората получават от екосистемите. Те биват:

- **Материални услуги** – предоставяне на продукция, добивана от екосистемите, и директно използвана в производството или за лична консумация от хората (храна, вода, материали за бита и др.);

- **Регулиращи услуги** – свързани с капацитета на екосистемите да регулират важни природни процеси и животоподдържащи системи (предпазване от наводнения, засушавания, ерозия, поддържане качеството на въздуха, климата и др.)

- **Поддържащи услуги** – създават условията, необходими за предоставяне на останалите екосистемни услуги. Тяхното въздействие върху хората е косвено и много бавно (кръговрата на хранителните вещества, на водата, почвообразуване);

- **Културни услуги** – нематериални ползи, които хората извличат от екосистемите под формата на наслада от красивата природа (духовни, естетически)

Недървесни горски продукти - Всички горски продукти, различни от дървесина, и добити от територията, управлявана от съответното горско стопанство. Това може да са: смола, борина, сено, кори, лико, семена, гъби, лечебни и ароматни растения и части от тях, лишеи, мъхове, горски плодове, зеленина, коледни дръвчета, листников фураж и др.

Традиционни права на местните общности - Традиционни са онези права на местното население, които произтичат от обичайни или привични действия с дългосрочен характер и повторемост и които с течение на времето са придобили силата на закон, без да противоречат на действащата нормативна уредба.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕ, ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ

През 2011 година ТП ДГС Панагюрище започна процес по привеждане управлението на горите и земите от държавните горски територии в съответствие с международно признатите Принципи и критерии на Националния стандарт за отговорно управление горите в България.

През 2021 година се извърши инвентаризация на горските територии и земеделските територии, придобили характеристика на гори, отговарящи на определението за гора по Закона за горите.

10 - ТЕ ПРИНЦИПА ЗА СЕРТИФИКАЦИЯТА

Прилагане на законодателството – спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/или се подобрява социалното и икономическо благосъстояние на работниците.

Права на коренното население – (неприложим в България)

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората – горскостопанските дейности осигуряват ефективно използване на целия спектър от продукти и услуги, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателни екологични въздействия.

Управленско планиране – на лице са и се прилагат планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка – извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

Високи конзервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите конзервационни стойности на горите.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията.

Социалният аспект е широко застъпен е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ТП ДГС Панагюрище. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси, изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие от дейността на ТП ДГС Панагюрище се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе иницирано изготвянето на настоящия документ.

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ТП ДГС Панагюрище оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху глобални въпроси, влияещи на социума (обществото), като екологичния баланс и здравето на горската екосистема.

Конкретни задачи на оценката са:

- да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДГС, както и другите заинтересовани страни.
- да се проведат срещи с идентифицираните заинтересовани/засегнати от дейността страни.
- да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ТП ДГС Панагюрище върху всяка от тези групи.
- да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ТП ДГС Панагюрище, които са били идентифицирани.
- да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2. ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- преглед и анализ на налична информация и документи.
- контакти и консултативни срещи със служители на ТП ДГС Панагюрище.
- посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на Оценката за социално въздействие са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите*. Това наложи при провеждане на Оценката за социално въздействие да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи.
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона).
- групови дискусии.
- наблюдения

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на Оценката за социално въздействие.

Определянето им включва два етапа:

- предварителен етап на базата на експертна оценка.
- прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ТП ДГС Панагюрище.

Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ТП ДГС Панагюрище.
- представители на държавни институции, имащи законови правомощия по осъществяването на контрол върху дейността ТП ДГС Панагюрище.
- представители на общинската администрация на общините, на чиято територия е разположено ТП ДГС Панагюрище.
- представители на местното население.
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси.
- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на Оценката за социално въздействие се проведе в периода 02-04.2023 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ТП ДГС Панагюрище, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС Панагюрище, Общински план за развитие на общините Панагюрище и Стрелча, Националният стандарт, включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите, както и проекта на Национален стандарт за България, интернет страници със съдържание, релевантно на целите и задачите на заданието и др.
- Комуникация с ръководството на ТП ДГС Панагюрище – контактът бе осъществен по телефон и ел. поща с цел получаване на информация, необходима за Оценката за социално въздействие, а в следствие бяха проведени и срещи със служители на ТП ДГС Панагюрище.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/заинтересовани страни.
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивности, тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ТП ДГС Панагюрище подпомага/ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ТП ДГС Панагюрище и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/засегнатите групи.

2. РЕЗУЛТАТИ

2.1. ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РАЙОНА

ТП ДГС Панагюрище е разположено на територията на две общини – Панагюрище и Стрелча. В границите на стопанството са включени градовете Панагюрище и Стрелча, както и 11 села.

Населението на Община Панагюрище към 2021 г. наброява 16 553 души, а това на Община Стрелча 4 485 души, като статистическите данни и за двете общини показват намаление на броя на населението за период от 15 години. Налице е продължаващ процес на демографско застаряване, който се изразява в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на дела на населението на 65 и повече години.

Водещо значение за местната икономика има добивната промишленост, машиностроенето и приборостроенето, текстилната и шивашката, хранително-вкусовата промишленост, селско, ловно, горско стопанство, търговията и услугите, туризма.

2.2. МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ

Горите на ТП ДГС Панагюрище имат важно значение, не само като строителна и технологична суровина, но и с техните защитни и специални функции.

Горите в по-голямата си част са широколистни – високостъблени, за превръщане, и по – малко нискостъблени, а иглолистните насаждения са представени, както от култури, така и от естествени насаждения. Високостъблените гори са разположени в по-високите части на стопанството. Значението на горите е многопосочно. Те са източник за задоволяване нуждите на местното население от дърва за огрев и по – малко за строителна дървесина.

Основните дейности, извършвани с горските ресурси от стопанство, включват: охрана на горите, дивеча, рибата и др., възстановяване на гори и дърводобивна дейност. Страничните

дейности включват в себе си паша, добив на сено, добив на гъби, билки и горски плодове, предоставяне на листен фураж, осигуряване на коледни и новогодишни елхи, сградно и пътно строителство.

ОБЩИНА ПАНАГЮРИЩЕ

Стопанисването на горски територии в община Панагюрище се осъществява от ТП ДГС Панагюрище, Общинско звено към общината, физически и юридически лица.

Вследствие на наблюдаваните климатични промени, свързани с намаляване на валежите и повишаване на температурите през летните месеци нарастват и рисковете от възникване на пожари в горски територии, което довежда до намаляване/унищожаване на биоразнообразието на горите.

ОБЩИНА СТРЕЛЧА

Стопанисването на горски територии в община Стрелча се осъществява от ТП ДГС Панагюрище, Общинско звено към общината, физически и юридически лица.

От естествено разпространените широколистни гори най-големи площи са заети от зимен дъб, бук, цер, габър, благун. От изкуствено създадените чрез залесяване – зимен дъб, сребролистна липа, червен дъб. Тези дървесни видове образуват както чисти, така и смесени насаждения. От храстите най-често се срещат глог, трънка, шипка, смрадлика, къпина и люляк. Тревната покривка е сравнително бедна, представена най-много от житни треви, папрат, детелина, ягода, коприва, млечка, живовляк, лепка и др.

Необходимо е да се отбележи, че част от горите и земите от горските територии изпълняват едновременно няколко функции. Така част от противоерозионните гори и земи са и вододайни зони – 62,1 ха, природни забележителности – 25,19 ха.

В горите и земите със стопански функции, организацията на стопанисване трябва да се насочи преди всичко към разширеното възпроизводство на главния продукт – дървесината, при пълно запазване на водохранните и почвозащитните функции на гората. Необходимо е да се планира подходящо залесяване и поддържане на насажденията, сечи и други мероприятия, изцяло съобразени с екологическите условия на района.

Развитието на дейностите, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите създава работни места за малка част от населението на общината. От горите на територията на общината се добива дървесина, която се продава на различни потребители, добиват се и дърва за огрев. На територията на горския фонд ще се осъществяват и в бъдеще редица странични ползвания – паша на едър и дребен добитък, добив на сено от голите площи. Има добри условия за добив на билки, горски плодове и гъби. Особено актуален е въпросът за охраната на горските територии, дивеча и рибата.

2.3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ТП ДГС Панагюрище носи името си от град Панагюрище, което е най-голямото селище на територията на стопанството. В града се намира и седалището на стопанството.

След извършената през последните години промяна на предназначението общата площ на ТП ДГС Панагюрище е 41 193.4 хектара.

Държавните горски територии са 33 671 ха, от които 31 327.2 ха залесена площ.

Горските територии от района на ТП ДГС Панагюрище в преобладаващата си част са разположени в Същинска Средна гора и една незначителна част в Ихтиманска Средна гора (землището на с. Поибрене).

Земите на стопанството попадат изцяло в границите на Пазарджишка област. На север ТП ДГС Панагюрище граничи с ТП ДГС Пирдоп, на юг с ТП ДГС Пазарджик, на запад с ТП ДГС Ихтиман и ТП ДГС Арамлиеца и с ТП ДГС Хисар на изток.

Стопанството е разположено на територията на две общини - Панагюрище и Стрелча.

Към община Панагюрище са включени и селата Поибрене, Оборище, Баня, Бъта, Попинци, Елшица, Левски и Панагюрски колонии.

Към община Стрелча са включени селата Дюлево, Смилец, Свобода, Блатница.

В административно отношение територията на стопанството е част от Пазарджишка област и се числи към Регионална дирекция по горите - гр. Пазарджик, но е самостоятелен стопански субект, подчинен на Министъра на земеделието и храните, респективно на Директора на Южноцентрално държавно предприятие гр. Смолян.

Предметът на дейност на ТП ДГС Панагюрище е:

- изпълнение на горскостопанския план в т.ч. дърводобив, възпроизводство на горите и др.;
- изпълнение на ловностопанския план;

- изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии – държавна собственост, предвидени в плановете за управление на защитените територии;
- организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии държавна собственост;
- организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
- поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
- организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии – държавна собственост;
- опазване на горските територии – държавна собственост;
- превенция и мероприятия за защита на горските територии от пожари;
- отглеждане на млади насаждения и култури без материален добив и кастрене;
- маркиране на насаждения и дървета за сеч;
- добив на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия;
- предоставяне и извършване на обществени услуги.

Горските екосистеми в района са много ценни в икономически, екологичен и социален аспект, защото поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Според горскорастителното райониране възприето в България, територията на ТП ДГС Панагюрище попада изцяло в Тракийската горскорастителна област - подобласт Горна Тракия.

Територията на ТП ДГС Панагюрище обхваща райони с разнообразен релеф. В най-южните и югоизточни райони в съседство с Панагюрската и Стрелченска котловини той е хълмисто-равнинен. Тук надморските височини са в границите от 300 м до 600 метра. Централните райони на стопанството се характеризират с полупланинския релеф със заоблени върхове, сравнително малки наклони. Най-северните склонове на стопанството се характеризират с типичния си планински характер, с ясно очертани била и долове и добре изразени върхове.

По-високите върхове в района са вр. Бунай - 1572 м н.в.; вр. Братия - 1518,7 м н.в.; вр. Бич - 1448,6 м н.в.; вр. Вълк - 1216,7 м н.в.

Западните склонове на територията на стопанството с наличните малки и по-големи долове и дерета се явява част от водосбора на река Тополница в долното и течение и на язовир "Тополница".

Останалата част от територията на стопанството изцяло обхваща водосборния басейн на река Луда Яна, която събира водите си от няколко по-малки реки.

Територията на стопанството е разположена между 280 м н.в. (най-ниската точка, където река Луда Яна излиза от границите на стопанството - до отдел 667) и 1600 м н.в. (най-високата точка е връх Бунай - 1572 м н.в., до отдел 348). Най-високата точка на горския фонд е връх Братия - 1518,7 м н.в. (отдел 205).

Източниците на почвена влага за растителните формации са главно падащите валежи.

Хидрографският режим в района на ТП ДГС Панагюрище е резултат от непосредственото влияние на двете основни реки, които минават през неговата територия - р. Тополница и р. Луда Яна и техните притоци.

Така развитата хидрографска мрежа със своите специфични особености, съчетани с другите елементи на релефа благоприятстват за развитието на основните дървесни видове в района на стопанството - бук, зимен дъб, благун, които най-често формират предимно чисти дървостои.

Хидроложките условия и водните режими конкретно се влияят от надморската височина. В районите с надморска височина 300-700 м водният режим е твърде неблагоприятен. Тук насажденията са със слаба продуктивност и некачествени дървостои. Естествените насаждения са предимно смесени издънкови (зимен дъб, благун, цер, келяв габър, мъждрян и други).

Основните скали в района на стопанството са образувани през различни геоложки времена, конкретно свързани с образуването на Средна гора.

Южнобългарските гранити на територията на стопанството са разположени северно от шосето Панагюрище - Стрелча - Кръстевич, северно от с. Поибрене и между селата Елшица и Левски.

Кристалинните шисти се срещат западно от с. Поибрене и югозападно от с. Оборище. Варовици, пясъци и мергели се срещат североизточно от мах. "Сребриново", северозападно от с. Оборище, около селата Баня, Бъта, Попинци и Дюлево.

Територията на стопанството попада изцяло в Преходно-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област.

Общо за района на стопанството преобладават западните ветрове, които са със средна сила.

Разнообразието на релефа, различието в надморската височина, геоложката структура, влиянието на климатичните фактори и други са повлияли върху почвообразователния процес в района на стопанството. В ТП ДГС Панагюрище са формирани два основни типа почви - канелени горски и кафяви горски почви.

В района на ТП ДГС Панагюрище ерозионните процеси имат ограничен характер. Характерни са главно за районите около землищата на селата Поибрене, Оборище, Елшица, Попинци и гр. Стрелча, както и около язовир „Тополница” и водосборният му басейн.

Развитие на ерозионни процеси е констатирано върху площ от 902.9 ха. Най-разпространената от видовете ерозия е площната – 851.6 ха (2.1%).

Браздовата ерозия е констатирана върху 35.5 ха., ровинната върху 3.5 ха., а струйчестата върху 7.8 ха.

Ерозията е развита върху терени със силно разстроени, изредени или силно девастирани от паша дървостой или върху терени без всякаква растителност. Борбата срещу нея ще се води предимно чрез залесителни мероприятия.

В долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори естествените насаждения са формирани главно от благун, зимен дъб, космат дъб, келяв габър и др.

Горските площи са в съседство със селскостопански земи и дървостойте са силно увредени от паша и няколкократно нискостъблено стопанисване.

Създадените култури са предимно от черен бор, по-малко е участието на бял бор, акация, зимен дъб, сребролистна липа, благун, червен дъб, мъждрян и др. В повечето култури има участие на издънки от предишния състав от 1 до 4 десети.

В долната част на средния планински пояс от 700 до 900 м н.в. преобладават издънковите и семенни дъбови насаждения. Участие има също и бука, келявия габър и др. Създадените култури са от бял и черен бор, по-малко от зелена дуглазка, акация, бреза и зимен дъб.

На височина над 900 м н.в. естествената дървесна растителност е представена от чисти семенни букови и смесени букови с участие на зимен дъб, габър, благун и др. насаждения. По-малко е участието на издънковите букови насаждения.

Създадените култури са предимно от смърч и бял бор, по-малко е участието на ела, бук, бреза и др.

От храстовата растителност общо за стопанството се срещат шипка, трънка, къпина, леска, глог, смрика, дрян и други.

Макар и поделение на ЮЦДП, ТП ДГС Панагюрище може да сключва от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им правомощия; води свое собствено счетоводство; разполага със свои банкови сметки и печат; води от свое име и за своя сметка съдебни и арбитражни дела; разчита се самостоятелно с общинските бюджети във връзка със заплащане на местни данъци и такси.

ТП ДГС Панагюрище е работодател по смисъла на Кодекса на труда.

Приходите на ТП ДГС Панагюрище се формират основно от продажба на дървесина, горски репродуктивни материали и недървесни горски продукти, платената цена за извършване на паша в горските територии; предоставяне на услуги; продажба и отдаване под наем на недвижими имоти и движими вещи и др.

Територията на ТП ДГС Панагюрище е разделена на 5 Горско стопански участъка – Поибрене, Панагюрски колонии, Бунай, Стрелча и Баня.

2.4. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/групи:

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДГС Панагюрище	Степен на социално въздействие на дейностите на ТП ДГС Панагюрище, произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна (високо-средно-ниско)	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ТП ДГС Панагюрище, произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите Пазарджик	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията, управлявана от ТП ДГС Панагюрище	ниско	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната ѝ ориентираност;

				<p>контролира спазването на Закона за горите;</p> <p>контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове;</p> <p>осигуряване на охрана на горските територии</p>
	Регионална инспекция околната среда и водите Пазарджик Басейнова дирекция „Източнобеломорски р	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ТП ДГС Панагюрище и територията управлявана от ДГС във връзка екологичното законодателство	средно	<p>опазване на биологичното разнообразие;</p> <p>опазване на водите</p>
	Басейнова дирекция „Източнобеломорски р Пловдив	Управление на водите в Източнобеломорски район в т.ч. в териториите горския фонд; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите	ниско до средно	<p>контрол на състоянието и проводимостта на речните легла в т.ч. превенция от наводнения;</p> <p>контрол на количеството и качеството на водите;</p>
	Дирекция „Инспекция труда“ Пазарджик	Спазване на трудовото законодателство	средно	<p>спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници;</p> <p>спазване на изисквания на Кодекса на труда за горските работници</p>
	Районно управление – Панагюрище към Областна дирекция на МВР Пазарджик	Извършване на оперативно-издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и административно-наказателна дейност	средно до високо	<p>контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива;</p> <p>обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности;</p>
	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението" Панагюрище	Пожарна безопасност и защита на населението	високо	<p>превенция и борба с горските пожари</p>
Местно население	Кметове на общините Панагюрище и Стрелна на населените места	Осигуряване на базисни нужди на местното население	високо	<p>осигуряване на местното население с дърва за огрев;</p> <p>паша в горите;</p> <p>опазване на водоизточниците на населените места;</p> <p>опазване на местата от значение за местните общности;</p> <p>опазване на местната инфраструктура;</p>
	Физически лица, жители на населените места попадащи в обхвата на стопанств	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	високо	<p>осигуряване на дърва за огрев;</p> <p>паша в горите;</p> <p>защита на личната собственост;</p> <p>осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм,</p> <p>рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване;</p> <p>възможности за заетост</p>
Бизнес	Фирми в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и поддръжка на горски пътища; дървообработване	високо	<p>осигуряване на равноправен достъп до дейности, възлагани от ТП ДГС Панагюрище и спазване на свободната конкуренция;</p> <p>осигуряване спазването на безопасността на труда;</p> <p>своевременно разплащане с</p>

				подизпълнителите;
	Предприемачи в област туризма	Ползване на част от горските територии за развитие на туризма	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии; осигуряване безопасността на туристите
	Водоснабдяване и канализация, Панагюрище и Стрелча	Поддържане на водопрееносната и водопроводната мрежа в т.ч. преминаващата през горските територии; управление на санитарноохранителните зони	средно до високо	съобразяване на горскостопанските дейности със санитарноохранителните зони и опазване на източниците на питейна вода
Други собственици на земята	Община Панагюрище Община Стрелча	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори стопанисвани от общината
	Частни горовладелци	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори собственост на частни лица
Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Лов и опазване на дивеча на територията. Извършват таксация на дивеча. Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи) поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база на дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча)	средно	съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;
	Екологични неправителствени организации – WWF - България Българско дружество за защита на птиците Зелени Балкани България Фондация „Биоразнообразие	Извършват граждански контрол по опазване на биоразнообразието на територията. Разполагат с информация за биоразнообразието на територията. Активни са в изпълнението на проекти, свързани с опазването на биоразнообразието и са потенциален партньор в това отношение	средно	опазване на биологичното разнообразие; партньорство при изпълнение на обществено значими проекти;
	Туристически дружества	Ползване на част от горските територии за развитие на туризма	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии

2.5. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.5.1. ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите, достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика, в случая ТП ДГС Панагюрище. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности, както и достъпът до горските разсадници.

Със заповед на директора на РДГ гр. Пазарджик може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите.

Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

От проведените интервюта със заинтересованите страни в т.ч. местните кметове, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи от страна на ТП ДГС Панагюрище.

2.5.2. ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДКРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВОЛАДЕЛЦИ

Процесът на възстановяване на горите и земите от ГТ на ТП ДГС Панагюрище като цяло може да се счита за приключил.

Разпределението на общата площ на горския фонд по видове собственост е дадено в таблица

Община	Собственост в горските територии на ТП ДГС Панагюрище					Общо
	Държавна собственост	Общинска собственост	Частна собственост	Собственост на религ. организации	Собственост на юридич. лица	
	х е к т а р и					
Панагюрище	26 062,1	3 810,1	1 430,3	162,7	84,6	31 549,8
Стрелча	7 608,9	998,7	609,3	-	426,7	9 643,6
Общо	33 671,0	4 808,8	2 039,6	162,7	511,3	41 193,4
%						100.0

Към настоящия момент няма текущи реституционни съдебни спорове за територии, стопанисвани от ТП ДГС Панагюрище. Липсата на спорове по собствеността е ключов момент от гледна точка на сертификацията, тъй като земите, за които се водят такива спорове, ще бъдат извън обхвата на сертификата до окончателното изясняване на статута им.

Подкрепата на ТП ДГС Панагюрище за собствениците на недържавни гори е главно в посока издаването на различни документи (срещу административна такса за услуги) като таксационни описания, препис извлечения и др.

На този етап липсват съществени проблеми по линията на взаимодействие недържавни собственици – ТП ДГС Панагюрище и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще.

От общините Панагюрище и Стрелча отчитат добрата комуникация с ТП ДГС Панагюрище. Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи, в които без знанието на собствениците се осъществява:

- преминаване на техника на ТП ДГС Панагюрище и негови подизпълнители през недържавни територии, използване на недържавни имоти за разполагане на временни складове;
- използване на инфраструктура (общински пътища).

За избягване на конфликтни ситуации, ТП ДГС Панагюрище следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации за ползването, ако такива бъдат сметнати за необходими от ангажираните страни.

На територията на стопанството не са идентифицирани случаи на разрушаване/нарушаване на обществена/частна инфраструктура в следствие движение на тежкотоварни камиони извършващи превоз на дървесина.

2.5.3 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Общият размер на проектираното средно годишно ползване в Държавните горски територии на ТП ДГС Панагюрище 42 123 м³ (без клони), което представлява 69,9 % от средния годишен прираст в тези горски територии – 60 284 м³. В сравнение с общия запас в държавните гори на ТП ДГС Панагюрище, който е 3 798 875 м³, размерът на годишното ползване е 1.11 %, а ползването на 1 ха е 1.52 м³.

Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ТП ДГС Панагюрище, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ТП ДГС Панагюрище.

Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област, като според ТП ДГС Панагюрище и интервюираните кметове, местното население е осигурено с необходимите количества дърва за огрев.

Това и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ТП ДГС Панагюрище с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената.

Изключително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да задоволят нуждите, поставят ТП ДГС Панагюрище под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция. На този етап проблеми с наличните количества няма. Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал (напр. в резултат на сертификацията). Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битоващото сред тях мнение, че *„тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“*.

От гледна точка добива на дървесина, едно от насложените впечатления, срещу които ТП ДГС Панагюрище трябва да предприеме мерки е, че се сече „много“, целогодишно и в близост до населените места. Това идва да подсказва, че от ТП ДГС Панагюрище се очаква една по-активна роля по разясняване на местно ниво относно принципите за стопанисване на гората.

2.5.4. ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ТП ДГС Панагюрище се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи.

В района на стопанството съществуват сравнително добри условия за естественото възобновяване на основните дървесни видове – бук, зимен дъб, цер, благуи и др.

През ревизионният период е предвидено да се извършват залесявания върху 5,5 ха.

При анализа на тези сфера на дейност на ТП ДГС Панагюрище не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. При всички случаи ТП ДГС Панагюрище трябва да предприеме целенасочени мерки за разясняване на ползите от естественото възобновяване и да даде гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.5.5. ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

В ТП ДГС Панагюрище се забранява паша върху обща площ от 23 731,5 ха по Заповеди на кметовете на общините.

По време на интервютата не бяха идентифицирани съществуващи или потенциални негативни социални въздействия в следствие дейността на ТП ДГС Панагюрище по осигуряване на паша.

В ТП ДГС Панагюрище се предвижда да се добива средногодишно по 250 тона сено от ливадите и поляните, които не попадат в пасищните комплекси, по 5 тона билки, а също така и по 13 тона горски плодове (орехи, лешници, трънки, шипки и малини) и 25 тона гъби, 500 м³ листников фураж средногодишно, основно за подхранване на дивеча .

Нивото на зависимост на местното население от събирането на недървесни горски продукти е сравнително слабо. Ангажираността в този вид дейност има ясно изразен сезонен характер и варира през годините в зависимост от наличния ресурс.

При проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

На територията на двете общини има регистрирани няколко изкупвателни пункта главно за билки и гъби. Всички те работят с партньори от чужбина и основната част от продукцията е за износ, което ограничава възможностите за оставане на добавена стойност на място.

2.5.6. ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Основните видове дивеч на територията на стопанството са: благороден елен, елен лопатар, сърна, дива свиня, муфлон, заек, катерица, вълк, чакал, лисица, белка, черен пор, язовец, златка, невестулка, видра, дива котка, гривек, гургулица, гугутка, полска яребица, пълпъдък, зеленоглава патица, зимно бърне, лятно бърне.

Върху държавния ловностопански район на ТП ДГС Панагюрище са определени:

- БИСД „Георги Бенковски“;
- ДУ „Елака-Бунай“;
- ДУ „Братия-Вълковете“.

Останалите ловностопански района се стопанисват от ловни дружини („Поибрене“, „Оборище“, „Баня“, „Панагюрище 1“, Панагюрище 2“, „Стрелча“, „Дюлево“, „Смилец“, „Блатница“, „Свобода“, „Левски“, „Елшица“, „Попинци“ и „Бъта“) обединени в ловно сдружение.

Главен вид дивеч е дивата свиня, а като съпътстващи – елен лопатар, сърна, муфлон и заек. В ловните райони може да се ловува по линия на организирания ловен туризъм.

Ловът може да се счита за традиционно занимание за района, като на територията са регистрирани общо 1050 ловци. Всички те са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база и зони на спокойствие на дивеча и др.

Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на стопанството и местните ловци оценяват взаимодействието си с ТП ДГС Панагюрище в положителна насока.

Самото ТП ДГС Панагюрище подпомага ловците, участвайки в таксациите и борбата с браконьерството.

Очакванията на ловците и в бъдеще са свързани с подпомагане на дейността по тези направления, както и поддържане на дребно-машабна инфраструктура, заделяне на средства за подхранване и др. макар и възможностите на ТП ДГС Панагюрище в това отношение да стават все по-ограничени предвид и действащата нормативна уредба.

Контролът от страна на горското стопанство по отношение на стопанисването, опазването и ползването на дивеча и рибата е на необходимото ниво. Взаимодействието между Държавния орган и стопанисващите дивеча също е добро.

2.5.7. ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ТП ДГС Панагюрище се осъществява в 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения.

Обект на тази дейност са:

- опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания;
- спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите;
- следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари;
- следене за появата на болести, вредители и други повреди;
- опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др.

Задължение на служителите на ТП ДГС Панагюрище е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ - Пазарджик и да съдействат за тяхното разкриване.

В охраната на горите пряко са ангажирани 23 горски стражари, 5 старши лесничея и 1 помощник-лесничея.

Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ гр. Пазарджик чрез мобилни групи.

По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ТП ДГС Панагюрище в тази насока. Необходими са обучения свързани с познаването и прилагането на нормативната уредба, както и за развитието на специфични умения по съставяне на актове.

2.5.8. ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ТП ДГС Панагюрище, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите.

Ролята на ТП ДГС Панагюрище в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план.

Изготвен е Годишен план за защита на горските територии от пожари. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии, сформирана е специализирана група за гасене на горски пожари.

Като по-съществен проблем може да се определи липсата на достатъчна и в добро състояние горско-пътна мрежа, особено в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

2.5.9. РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И С ДЕЙНОСТТА НА ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ

ТП ДГС Панагюрище не е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности. Туристическите обекти и горските територии около тях са определени в доклада с горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството.

Основен проблем пред развитието на туризма в района представлява ниската инициативност и предприемачество на местното население, затруднения достъп и лошото състояние на пътната инфраструктура.

Необходимо е ТП ДГС Панагюрище да предприеме по активни мерки за популяризиране на докладите за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества за допълнителни предложения за обекти/територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

От ТП ДГС Панагюрище се очаква и по-адекватно поддържане на горскопътната мрежа, осигуряваща достъп до туристически обекти и инфраструктура.

2.5.10. ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

Общата площ на всички Защитени зони по Натура 2000, разположени върху горските територии на ТП ДГС Панагюрище, е 41 767,5 ха.

На територията на стопанството са обявени 4 защитени зони.

Проектирането на лесовъдските мероприятия са съобразени както с предмета и целите на защитената зона и ограничителните режими на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие, описани в Стандартния Формуляр или в Заповедта за обявяването на всяка зона, така и с Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Целите, които трябва да се имат в предвид при стопанисването и при проектиране на лесовъдските мероприятия в Защитените зони, обявени по Директива 92/43/ЕЕС от 21 май 1992 г., за запазването на природните местообитания на дивата флора и фауна, които ще бъдат наричани за кратко *Защитени зони за хабитатите* (Директива за местообитанията), както и в Защитените зони, обявени по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици, които ще бъдат наричани за кратко *Защитени зони за птиците*, са следните:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Защитена зона „Средна Гора” ВG0001389 - за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (за Хабитатите) - обявена по Директива 92/43/ЕЕС с обща площ на държавните горски територии 17 371,9 ха.

В нея са обособени следните местообитания (хабитати):

9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;

9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;

9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*;

91AA Източни гори от космат дъб;

91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори от типа *Rhodopide and Balkan range Scots pine forests*;

91E0 Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*;

91MO Балкано-панонски церово-горунови гори;

91WO Мизийски букови гори;

9530 Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор *Mediterranean pine forests with endemic blek pines*.

Проектирани мероприятия:

- да се извършват постепенно-котловинни, групово-постепенни и голи сечи в акациеви насаждения;
- да се разчита само на естественото възобновяване;
- пашата се забранява на площ от 14 475 ха.

Защитена зона „Попинци” ВG0001039 - за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (за Хабитатите) - обявена по Директива 92/43/ЕЕС с обща площ на държавните горски територии 7 507,6 ха.

В нея са обособени следните местообитания (хабитати):

9130 Букови гори от типа Asperulo-Fagetum;
9170 Дъбово-габърони гори от типа Galio-Carpinetum;
91AA Източни гори от космат дъб;
91Е0 Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*;
91М0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
91W0 Мизийски букови гори;
91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
9530 Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор Mediterranean pine forests with endemic blek pines.

Проектирани мероприятия:

- да се извършват постепенно-котловинни, групово – постепенни и голи сечи;
- да се разчита само на естественото възобновяване;
- пашата се забранява на площ 5 123 ха.

Защитена зона “Река Луда Яна” ВГО000426 - за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (за Хабитатите) - обявена по Директива 92/43/ЕЕС с обща площ на държавните горски територии 77,6 ха.

Разположена е в следните общини и землища:

В нея са обособени следните местообитания (хабитати):

91AA Източни гори от космат дъб
91М0 Балкано-панонски церово-горунови гори

Проектирани мероприятия:

- голи сечи в акациеви насаждения;
- да се разчита само на естественото възобновяване;
- пашата се забранява на площ 48,3 ха.

Защитена зона „Средна гора” ВГО0002054 - за опазване на дивите птици (за Птиците) - обявена по Директива 79/409/ЕЕС с обща площ на държавните горски територии 16 810,4 ха.

Проектирани мероприятия:

- да се извършват основно постепенно-котловинни, групово-постепенни сечи, както и голи сечи за издънково възобновяване;
- пашата се забранява на площ 12 084,4 ха.

Поради това, че по-голяма част от площта на Защитена зона „Средна Гора” ВГО0001389 - за опазване на природните местообитания се припокрива с площта на Защитена зона „Средна гора” ВГО0002054 - за опазване на дивите птици в таксационните описания са въведени като защитени зони птици и местообитания.

Много от насажденията от Защитените зони по Натура 2000 са обособени и изпълняват различни (в някои случаи и няколко) защитни и специални функции, като вододайни зони, природни забележителности, защитени местности и др.

Данни за защитените територии/ зони и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в проучването „Горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС Панагюрище.

При проведените интервюта със заинтересованите страни не бяха изтъкнати значими негативни социални ефекти в следствие дейността на ТП ДГС Панагюрище върху биологичното разнообразие.

2.5.11. ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ползване на горските територии в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване.

Горските екосистеми реализират водоохранна и водорегулираща функции.

- **Водоохранна функция** - способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор) за дълъг период от време.

Горски комплекси на територията на ТП ДГС Панагюрище, попадащи в Санитарно – охранителна зона (СОЗ), както и такива по стари заповеди, независимо от собствеността върху горите, като подробно са разгледани горските територии държавна собственост:

Санитарно – охранителните зони обявени със заповеди са:

1.1. Вододайна зона – “Панова река” в землището на гр. Панагюрище със санитарно-охранителни пояси, обособени съгласно заповед СОЗ-М-314/16.06.2017 г.

1.2. Вододайна зона – в землището на гр. Стрелча със санитарно-охранителни пояси, обособени съгласно заповед СОЗ-М-3/16.07.2003 г.

1.3. Вододайна зона – в землището на гр. Панагюрище със санитарно-охранителни пояси, обособени съгласно заповед МОСВ-РД-255/03.05.2018 г.

1.4. Вододайна зона – в землището на гр. Стрелча със санитарно-охранителни пояси, обособени съгласно заповед СОЗ-М-307/14.09.2016 г.

1.5. Вододайна зона – в землището на гр. Стрелча със санитарно-охранителни пояси, обособени съгласно заповед СОЗ-М-361/15.04.2019 г.

1.6. Вододайна зона – в землището на гр. Стрелча със санитарно-охранителни пояси, обособени съгласно заповед СОЗ-М-308/14.09.2016 г.

Следващите защитни горски територии за защита на водите на територията на ТП ДГС Панагюрище не са приведени в съответствие с Наредба № 3 от 16.10.2000 г. на МОСВ, МЗГ, МРРБ, за условията и реда на проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ, бр. 88 от 27.10.2000 г.). За някои от тези територии в настоящия момент община Панагюрище започва процедура по привеждане с Наредба № 3.

1.7. Горска територия за защита на водите “Банковски дол”, обособена като вододайна зона със Заповед № 7020/06.11.1958 г. на МКСБ, Протокол от 05.12.1978 г., съгласувателно писмо № 15054/30.12.1978 г. на МГТП и на основание на чл.5, ал.2 от ЗГ.

1.8. Горска територия за защита на водите “Бунайски масив”, обособена като вододайна зона с Протокол от 05.12.1978 г., съгласувателно писмо 15054/30.12.1978 г. на МГТП и чл. 5, ал. 2 от ЗГ.

1.9. Горска територия за защита на водите “Елшица”, обособена като вододайна зона с Протокол от 05.12.1978 г. съгласуван с писмо № 15054/30.12.1978 г. на МГТП и на основание чл. 4, ал. 2, т. 1 от Правилника за прилагане на Закона за горите от 1998 г.

1.10. Горска територия за защита на водите на р. Златьовица, обособена като вододайна зона с Протокол от 05.12.1978 г., съгласувателно писмо 15054/30.12.1978 г. на МГТП и съгласно чл.4, ал.2, т.1 от Правилника за прилагане на Закона за горите от 1998 г., **съгласувана с работен проект,** предоставен от Община Панагюрище и съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ (не е приведена към изискванията на Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно - битово водоснабдяване).

1.11. Горска територия за защита на водите “Оборище”, обособена като вододайна зона с Протокол от 19.08.1964 г. и одобрен на 16.09.1964 г. от ГНС град Пазарджик и съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ.

1.12. Горска територия за защита на водите на р. Мулей, определена като вододайна зона със Заповеди №№ 1482/27.03.1993 г. и 2066/20.04.1955 г. на МКСБ; Протоколи от 03.08.1977 г. и 05.12.1978 г., одобрени от ОНС гр. Пазарджик и съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ, **както и от работен проект,** предоставен от Община Панагюрище и съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ (не е приведена към изискванията на Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно - битово водоснабдяване).

1.13. Горска територия за защита на водите р. Рогачовец, обособена със заповед № 6772/23.09.1954 г. на МКСБ, Протокол от 05.12.1978 г., съгласуван с писмо № 15054/30.12.1978 г. на МГТП и съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ, **както и от работен проект,** предоставен от Община Панагюрище и съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ (не е приведена към изискванията на Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване).

1.14. Горска територия за защита на водите р. Стрелчанска Луда Яна, обособена с Протокол от 05.12.1978 г., съгласувателно писмо № 15054/30.12.1978 г. на МГТП и съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ.

Стопанисването на горите от вододайните зони е подчинено на увеличаване на техните водоохранни и защитни функции.

Санитарно-охранителни зони:

Около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване са определени санитарно-охранителни зони в три пояса:

- пояс „I” - за строга охрана на водата и водоземните съоръжения;
- пояс „II” - за охрана на водата от замърсяване с биологични, бързо разпадащи се, лесноразградими и силно сорбируеми вещества, както и от дейности, водещи до намаляване дебита на водоизточника;

- пояс „III” - за охрана на водата от замърсяване с бавноразлагащи се, трудноразградими, слабосорбируеми и несорбируеми вещества, както и от дейности, водещи до намаляване дебита на водоизточника.

Каптаж: Манзул, Рогачовец, гр. Стрелча, с. Бъта, с. Елшица.

Чешми: Горска чешма, Далаверова чешма, Пионерска чешма, Вонеци кладенец, Хайдушки кладенец, Бабина градина, Горска чешма.

- **Водорегулираща функция** – изразява се в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват отрицателните (непродуктивни) такива.

Водосбори, определени като поройни: Ливадски дол, Ралъов дол, Бощица, Мъти вир, Дълбоки дол, Луда Яна и Дол Фанос с обща площ 2384,5 ха, в т. ч. ДГТ – 1983,2 ха.

За територията на ТП ДГС Панагюрище не бяха констатирани проблеми с водоснабдяването, произтичащи от една или друга горскостопанска дейности (напр. сеч във вододайна зона). Съществени проблеми не се очакват и в бъдеще.

2.5.12. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Макар и не структуроопределящ отрасъл за общините Панагюрище и Стрелча, горският сектор създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите, свързани със заетостта, осигурявана директно от ТП ДГС Панагюрище от една страна и от фирмите, подизпълнители, от друга, поради което тези измерения са разгледани диференцирано.

ТП ДГС Панагюрище като работодател

ТП ДГС Панагюрище целогодишно осигурява заетост на 59 човека в т.ч. на ръководни длъжности, лесничей, горски стражари, помощен персонал и сезонно на 19 човека. Имиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен, обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати, редовното им изплащане, внасяне на социални и здравни осигуровки, гарантирани отпуск и болнични(при необходимост), осигуряването на работно облекло, дърва за горене, дървен материал и др. Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения, свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие.

Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда. Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз.

Горски работници, наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите, ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива, е липсата на работна ръка. Често това води до неизпълнение на сключените договори и санкции за фирмите и по всеобщо мнение в съвсем близко бъдеще може да се стигне до компрометиране изпълнението на планираните горскостопански дейности и дори „цялостен колапс на системата”. Очакванията на фирмите за разрешаване проблема е насочен преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по-малко към самото ТП ДГС Панагюрище.

Причините за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи сегашната ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата като цяло е тежка и все по-малко са онези, които са готови да жертват личния си комфорт;
- работата е недобре платена, резултат от ниските разценки, хората търсят „бързи пари“;
- външни причини като липсата на горски пътища, остарялото оборудване, лоши метеорологични условия често водят да ниска производителност респ. заплащане;
- обектите за работа стават все по-трудни и отдалечени;
- намаляване на населението в трудоспособна възраст в района

Липсата на работна ръка създава и особени конкурентни взаимоотношения между самите фирми. Често те са принудени да постъпват нелоялно една спрямо друга, „изкушавайки” ограничения контингент от работници с по-добри ставки или по-лесни обекти, което води до

мигрирането на едни и същи работници от една фирма в друга, често без да са изпълнили задълженията си към предходната.

Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което според собствениците на фирмите създава потенциал за също такава „неграмотно“ ползване на гората.

Настоящата система за отдаване на обектите не дава дългосрочна сигурност за фирмите изпълнители и те не са склонни да инвестират в своето развитие и най-малко в подобряване на квалификацията на работниците.

Голяма част от наетите работят без договори респ. изплащане на социалните осигуровки, трябва сами да осигуряват оръдията на труда, като бензиномотрни триони, гориво за тях, животинска сила за извоз и др. Причината е не само в самите фирми, но и в самите работници, като са налице и абсурдни ситуации, при които работници (главно от ромски произход) отказват сключването на трудови договори, тъй като това автоматически ще ги лиши от социалните плащания за безработица.

Изключителен е и проблема с осигуряването на безопасността на труда. Голяма част от фирмите не са склонни да инвестират в лични предпазни средства, а тези които предоставят такива срещат трудности с това да накарат работниците да ги използват.

С известна тревога сред някои се приема стартирания процес по привеждане управлението на горите в съответствие с принципите и критериите на Националния стандарт за отговорно управление горите в България, тъй като това според фирмите ще доведе до допълнителни изисквания към тях и необходимост от инвестиции, които те на този етап няма как да направят (напр. в лични предпазни средства) и това допълнително ще усложни проблема с работната ръка. По някои други въпроси от имащи отношение към изискванията за сертификацията не бяха констатирани проблеми в т.ч. случаи на ношуване на хора в гората без да са осигурени необходимите битови условия, използването на детски труд и др.

2.5.13. ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. лесокултурни дейности и дърводобив става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция.

По силата на Закона за горите, ТП ДГС Панагюрище може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните, макар и някои от тях да считат, че местните търговци не получават пълния процент.

Дърводобивните фирми, като цяло гледат позитивно на работата на стопанството, имат добра комуникация с ръководството и служителите му и основната част от негодуванията им са свързани с изисквания, произтичащи от националната нормативна уредба, която ТП ДГС Панагюрище трябва да прилага. Болшинството от фирмите са малки и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими. Не са рядкост случаи на нелоялна конкуренция на местно ниво, но външните фирми са онези, които притесняват местните предприемачи. По всеобщо мнение в сектора се работи „ден за ден“, като системата на възлагане не им дава необходимата сигурност в по-далечен хоризонт. Това силно ограничава възможностите за инвестиции в нова техника, технологии и квалификация на работната ръка. Работи се с морално остаряла техника и неграмотен контингент, което предопределя ниската производителност на труда, а често и ниското качество на изпълнение на дейностите. В този смисъл очакванията са държавата да подпомогне сектора със субсидии, с които да бъде подобрена най-вече материалната база. Допълнителен утежняващ фактор са ниските разценки за добив определени на държавно ниво.

Основен проблем за фирмите е липсата или лошото състояние на съществуващата горскопътна мрежа. ТП ДГС Панагюрище организира отделни процедури по Закона за обществените поръчки за поддръжка на съществуващата мрежа, но като цяло средствата са недостатъчни. Така на практика често се случва подизпълнителите по дърводобива сами да ремонтират даден път с оглед осигуряване на достъп до обектите за дърводобив без това да е включено в договорите им (там е включено само изграждането на технологичните пътища).

На ниво ЮЦДП гр. Смолян е подписано рамково споразумение с предмет: „Проектиране, авторски надзор и строителство“ включващо: проектиране, авторски надзор и строителство на нови и ремонт на съществуващи горски пътища и транспортна техническа инфраструктура към тях.,

Обектите като цяло стават все по-трудни за работа и фирмите често са в невъзможност да изпълнят заложеното по договор, за което заплащат съответните неустойки. Разбира се, среща

се и обратният случай, при който фирми сключват договори за изпълнение с пълното съзнание, че няма да изпълнят целия обект, съвсем умишлено изработват „лесната“ част от него, изоставят „трудната“ и въпреки наложената неустойка са доволни от спечеленото. В този случай проблема с неизпълнение на планираните дейности рефлектира върху ТП ДГС Панагюрище.

Така например се оценяват въведените нови изисквания за наличие на GPS система в транспортните средства, позволяваща тяхното следене в реално време, като мярка за ограничаване на незаконния дърводобив. Недоволството е свързано преди всичко с необходимостта от допълнителни инвестиции и увеличаване на произтичащата административна тежест.

Предвид на трудностите с фирмите, ТП ДГС Панагюрище съвсем скоро може да се окаже в състояние да не може да изпълнява Горскостопанския си план в частта, свързана с ползването.

Предприемачите все още не разбират ползите, а само негативите от процеса на сертификацията на горите. Опасенията са свързани преди всичко с допълнително завишаване на изискванията към тях и необходимост от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което ще ги постави в още по-трудно положение.

В този смисъл, ТП ДГС Панагюрище следва да предприеме по-целенасочени стъпки към разясняване на изискванията за сертифициране и дискутиране на потенциалните проблеми.

2.6. ПРИНОС НА ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ТП ДГС Панагюрище и местната общност. В миналото като част от корпоративната социална отговорност на стопанството за тази подкрепа са се отделяли значително повече средства и време, но за съжаление с годините активността в тази насока намалява.

Съществен проблем произтича от изискването на законодателството, изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана.

В този смисъл ТП ДГС Панагюрище вижда своят принос към местното развитие в следните направления:

- предоставяне на дърва за битови нужди (за закупуване по ценоразпис);
- информиране на обществеността за извършваните дейности;
- предоставяне на консултации на граждани и други държавни институции по лесовъдски въпроси.

2.7. КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ТП ДГС ПАНАГЮРИЩЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ТП ДГС Панагюрище е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и общинските администрации.

В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството.

Местните кметове от своя страна биха били по-доволни, ако получават своевременна информация за дейности, извършвани в тяхното землище (пр. да бъдат уведомявани за обектите за дърводобив).

Важни въпроси като опасност и превенция на пожари, опазване на дивеча и биоразнообразието, поведение в горите и други остават недобре застъпени в стратегията на ТП ДГС Панагюрище. Липсва цялостна информационна и медийна политика в тази насока. Допълнителни усилия могат да бъдат отделени и във връзките с неправителствените организации, сътрудничеството с които може да повиши имиджа на стопанството и да доведе до изпълнение на полезни съвместни проекти.

Не са констатирани и съществени проблеми с достъпа до информация. Горскостопанският план, като основен документ за стопанството е публичен и няма случаи на отказ от страна на ТП ДГС Панагюрище по постъпили искания по Закона за обществен достъп до информация.

2.8. МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ТП ДГС Панагюрище се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ТП ДГС Панагюрище.

В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересовани страни в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегнатата страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител; Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца; Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на налични лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник; Ежедневен контрол за използване
Кметове на общините/ населените места местна население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местна население; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.	Ежегодно
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектован лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за отопление	Комуникация с местните кметове за необходимите количества; предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за отопление от местното население по населените места; разясняване на правилата за ползване	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо

	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане ограничения или забрани за достъп определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/забраната
	Използване на общинска инфраструктура	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), което се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно
	Наемане на служители работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация; уведомяване на местните кметове	1 месец преди наемане на нужен персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ТП ДГС Панагюрище към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно участие на представители на ЮЦДП)	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове преминаване през съседни имоти)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), което се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност
	Използване на химични биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: валидна оценка на риска на работни позиции; доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор; копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тръжна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж; изискване на доказателства за проведен начален/ текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект; текущ инструктаж – веднъж месечно; доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)
	Възлагане на дейности	Провеждане на среща с представителите на местните фирми за представяне на годишния план на ТП ДГС Панагюрище и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представителите на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/ поддръжка на горскоопътаната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване	В случай на промени в

		на промени в нормативната уредба	нормативната уредба
		Инициране на дискусии на ниво ЮЦДП за повишава на разценките за горскостопанските дейности	Ежегодно
	Използване на химични биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите; ежеседмично преди ловните и за всеки конкретен обект
	Използване на химични биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
Туристически дружества, предприемачи в сфера на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив, попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопроводна инфраструктура	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Опазване на биологично разнообразие	Ангажиране на неправителствени организации в подобряване уменията на персонала на ТП ДГС Панагюрище за разпознаване и опазване на защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

Заб.: В таблицата са включени взаимодействията на ТП ДГС Панагюрище с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ТП ДГС Панагюрище, произтичащи от законодателството. Посочените срокове са минимално допустимите.

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на Националния стандарт за отговорно управление горите в България, и по което се очаква отговор.

ТП ДГС Панагюрище има разработена процедура за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злополуки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

ТП ДГС Панагюрище осигурява публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;

- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на Националния стандарт за отговорно управление горите в България и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план (в т.ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за безплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Информираността на всички заинтересовани страни във връзка със сертификация на горите е изключително слаба. Това налага своевременно да стартира информационна кампания в региона, чиято основна цел на следва да бъде разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др. както и на конкретните изисквания на Националния стандарт за отговорно управление горите в България имащи отношение към съответната заинтересована страна. Основен акцент в кампанията трябва да се постави на конкретни, лесно разбираеми и оценими ползи за местното население и всички заинтересовани страни

3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1. АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/засегнатите страни от дейността на ТП ДГС Панагюрище се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови такива се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

3.2. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ТП ДГС Панагюрище се актуализира **на всеки 5 години**, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/ района.

ИНЖ ПЕТЪР ТОДОРОВ:п.....
Директор на ТП ДГС Панагюрище

Нека листът остане листо...

Подписите са заличени съгласно чл. 2 от ЗЗДЛ